

narum exclusio ex claris verbis contrahentium, resulat, numero 15.

Raviis Capitulis in Instrumento desuper confecto insertis RR. Prior, & Canonici Regulares S. Petri ad Vincula concesserunt usque de anno 1574 bon. me. Jo. Bapt. de Victoris quodam eorum Casale, vulgo Casal Vecchio nuncupatum, a terza generatione masculina, legitima, & naturale, cominciando da tutti li suoi figliuoli nati, e da nascere, &c. cum aliis pactis ibidem adiectis, quantitatem, & modum annualis pensionis, manutentionem bonorum, ac alia concernentibus, & signanter consolidationem utilis domini cum directo finita dicta tertia generatione prescribentibus. Cum autem per obitum Marci Antonii Nepotis ex filio primi acquirentis absque prole defuncti anno 1649. moderni Abbas, & Canonici, devolutionis iudicium intentalent contra D. Principissam Dianam illius sororem, & legitimam haeredem, Dubium hodie proposui: An Investitura essent finitae, & per Dominos affirmatively responsum fuit: De concessis enim praecedenter Bernardino de Victoris anno 1539, & deinde Julio Porcario nulla est inter partes controversia, quia illa temporis annor. 20. ei prostitui lapsu, ista ex defectu beneplaciti Apostolici, & ex cessione Francisci ipsius filii evanuit; Ultima vero, ut supra, ad tertiam generationem masculinam concepta per mortem Marci Antonii sine filiis, qui erat in secunda generatione expiravit, §. *emphyteusim Auth. de non alien. rebus Eccles. Clar. in §. emphyteusis q. 42. Corbul. de caus. privar. ob finit. lin. n. 1. Rot. dec. 390. n. 2. p. 1. dec. 121. n. 18. p. 7. rec.* cum aliis relatis in *Ravennaten. Domus 14. Junii 1649. & 17. Martii 1651. coram R. Tarraconen.* esto quod D. Principissa Diana uti descendens ex masculo in hujusmodi Investitura se comprehensam esse contendat; Nam licet verbale nomen generationis in abstracto sumptum duplicem praeseferat significationem activam, scilicet & passivam ad text. in *l. filiusf. 16. ubi gl. ff. de testam. & in §. testamenti autem factionem Inst. de her. qual. & differ.* In concreto tamen alicujus concessionis, * quando ponitur, ut hic ad denotandam personam, quae post primum acquirentem debeat succedere, ibi, *Cominciando da tutti i suoi figliuoli, &c.* passivae accipiendum est pro persona scilicet generata, non autem pro generante, ut ex Bart. probat Bald. in *auth. si quas ruinas n. 3. C. de Sacros. Eccl. in auth. defuncto n. 2. C. ad Tertull. Praepos. in c. 1. §. 1. n. 7. qui feud. dar. poss. Corn. cons. 219. n. 11. lib. 2. cons. 190. n. 1. ad fin. lib. 3. Soc. sen. cons. 25. sub n. 4. vol. 1. Menoc. cons. 1066. sub n. 2. Rauden. ref. 16. n. 17. Rot. coram bon. mem. Merlino, dec. 420. sub n. 4. dec. 314. n. 2. part. 5. recent. & ideo cum illud in praesenti non sit prolatum ad exprimentum actum generandi, in quo generans est masculus, sed respiciat duntaxat personam ab ipso generatam, hinc fit, quod vigore ejusdem significationis passivae; + solus masculus ex masculo, non etiam foemina, licet ex masculo progenita, dici possit generatio masculina in hujusmodi investitura successibilis, ut probat Corn. d. cons. 190. vol. 3. Castr. cons. 200. sub n. 1. col. 2. lib. 2. Paris. cons. 22. n. 26. lib. 3. Menoc. cons. 883. n. 14. Pereg. de fideic. art. 22. n. 28. Sim. de Praet. de interpr. ult. volunt. lib. 3. interpr. 3. dub. 1. fol. 11. n. 67. vers. Item sub his collectivis, Fufar. de subst. q. 329. n. 5. Gratian. discept. 95. n. 2. & 3. discept. 999. n. 3. Rot. coram bon. mem. Merlino dec. 454. n. 13. repetita in rec. dec. 513. n. 12. in fin. p. 5.*

Nec urget, quod foeminae * a masculis procreatae dicantur de generatione masculina secundum

Capr. cons. 82. n. 8. quem sequitur Mant. de tacit. lib. 22. tit. 15. n. 16. Quia objectum forsitan instare posset ubi concessio facta legitur his, qui sunt de generatione masculina, * non vero applicatur quando, prout hic, ad tertiam generationem masculinam est concepta, & sic ipsi generationi dirigitur, quo casu ex praerallegatis non veniunt nisi masculi ex masculo, qui dicuntur generatio masculina, non autem foeminae, quae dicuntur generatio foeminina, ut declarando praefatas auctoritates respondit Gratian. d. discept. 295. numero 11, & 12, & hac moti ratione filiam * primi acquirentis in emphyteusi pro se, filiis, & nepotibus per lineam masculinam descendantibus, non succedere firmarunt Castr. in l. maritus 21. n. 5. versic. ego ibique Jacob. de S. Georgio nu. 16. Cod. de procur. Alex. consil. 53. n. 6. vol. 6. Dec. consil. 319. n. 1. vers. sed tamen, Aldobr. consil. 27. n. 26. vol. 1. Ruin. consil. 4. n. 1. vol. 3. Paris. consil. 22. n. 44. lib. 3. Curt. jun. cons. 44. n. 8. in fin. Clar. in §. emphyteusis, q. 36. n. 2. vers. apparet. Caldas de nominat. emph. lib. 2. q. 24. n. 86. Peregr. de fideic. art. 26. n. 28. Molin. de primog. lib. 1. c. 6. n. 38. Fufar. de subst. quaest. 346. n. 36. Moder. Fulginaten. tit. de success. quaest. 9. n. 2. & 15. alique relati in Bonon. fideicommissi de Barberiis 5. Decemb. 1650. §. siquidem coram E. D. Card. Corrado, confirmata 19. Febr. 1652. coram R. P. D. meo Bichio.

Minus obstat, quod adjectivum illud masculinam in solis duntaxat Capitulis, non etiam in Instrumento + scriptum legatur; quia cum illa propositus forma desuper celebranda fuerint, & in eodem, ut dictum fuit, inserta, iuxta eorum tenorem, ideo instrumentum recipit declaratione, Surd. dec. 70. n. 3. vers. sed his non attendis. Rot. dec. 194. n. 48. p. 4. dec. 250. n. 16. vers. semper enim, p. 6. rec. in Romana situs 25. Maii 1644. coram Rever. Terracinen. & in Romana vinea 26. Junii 1645. in princ. coram R. P. D. meo Bichio, cum aliis per Adden. ad sancti mem. Gregor. XV. dec. 168. n. 8. eoque magis quia in praesenti, ad dicta Capitula expressa saepius habita fuit relatio, quae operatur, ut de verbo ad verbum in ipso inesse censeantur l. asse toto 77. ubi Bart. ff. de hered. inst. gl. in lsi negotium 16. verb. gestorum, C. de negoc. gest. Rot. coram Seraph. dec. 451. n. 4. coram Pania dec. 380. n. 14. coram Buratto dec. 61. n. 6. coram Coccino dec. 487. n. 1. coram seq. & in Ravennaten. domus 14. Junii 1649. §. quoniam coram Rev. Tarraconen.

Hanc autem continuatam masculinitatis concursus, ut supra, requisitum non excludere visa sunt verba illa, *Gio. Battista, e suoi heredi* * in Instrumento superaddita, licet semel, ac iterum repetita; Quia verificantur in haeredibus sanguinis comprehensis in investitura Castr. in l. etiam 19. n. 4. ff. sol. matr. Ruin. cons. 161. n. 9. vers. & dicit. etiam opinio lib. 1. Bero. cons. 102. n. 14. lib. 1. Dec. cons. 171. n. 5. Hond. cons. 92. n. 19. lib. 1. Ceph. cons. 400. n. 5. & 6. Mant. de tacit. lib. 22. tit. 19. n. 20. Rot. coram Saraph. dec. 868. n. 1. & d. 407. n. 4. part. 4. dec. 211. n. 3. & 4. part. 6. recent. in Cajetana bonorum 3. Decembris 1646 §. justitia, coram R. P. D. meo Cerrero, & in Romana devolutionis domus 10. Decembr. 1651. in princ. coram R. P. D. meo Bichio, & uti apposita post factam concessionem ad tertiam generationem masculinam, * cum eadem sexus qualitate sunt intelligenda, Castr. consil. 190. n. 4. lib. 2. Dec. cons. 319. n. 2. Rot. coram Verall. dec. 16. n. 4. & 5. p. 2. coram bon. me. Durano dec. 300. nu. 14. & in terminis quod concepta emphyteusi pro masculis haeredibus, + substantivum illud, haeredibus, delectaretur ab adjectivo, masculis, adeo ut intelligatur tantum de filiis, & nepotibus masculis, probat

probat Bald. in l. Cajus 46. n. 4. vers. Raynutius, ff. solut. matrim. quae opinio eo libentius in nostro casu venit amplectenda, quia est favorabilis Ecclesiae, in cuius praedictum masculinum * non continet foemininum, idem Bald. in l. 2. n. 7. C. de jur. emphyt. & ex communi DD. sententia firmat Tiraquell. de retract. lignag. §. 1. gloss. 9. n. 181. cum seqq. Gabr. de verb. signif. conclus. 6. n. 95. Clar. in §. emphyteusis q. 32. vers. sed si fuerit concessa Grat. discept. 295. n. 10. & probavit bon. me. Cantucciis insignis Rotae Auditor in suo voto, quod habetur inter Decisiones divers. dec. 125. n. 13. part. 2. alique relati in Mantuana emphyteusis 7. Junii 1638. §. & facit. quia in contractibus, coram Reverendiss. D. meo Decano, & in Fanen. seu Senogall. bonorum super bono jure 14. Martii 1649. §. quod autem, coram R. P. D. meo Meltio.

Nec relevat, quod praedicta procedant in emphyteusi Ecclesiastica, non autem in locatione, * in qua regulariter fieri solet interpretatio pro inclusione foeminarum, ut distinxit Rota dec. 737. num. 4. part. 4. tom. 3. recent. Quia quidquid sit an concessio, de qua agitur, sapiat naturam locationis, vel emphyteusis, cum pro utroque contractu plures in praesenti militent hinc inde praesumptiones, & conjecturae, late per informantes congestae, cessare visa est difficultas, ex quo foeminarum exclusio hic non deducitur ex natura contractus, sed ex ejus verbis, praesertim conventionem, & restrictionem ad tertiam generationem masculinam importantibus, * quae sive agatur de emphyteusi, sive de locatione, masculos duntaxat, non autem foeminas comprehendunt, ut respondit Rota coram Seraphino dec. 868. per tot. in Romana domus 22. Aprilis 1644. coram Eminentiss. D. Card. Coccino, & 19. Junii 1645. coram Eminentiss. Card. Othobono.

Et ita decisum utraque &c.

DECISIO LXXXV.

R. P. D. ZARATE.

Perusina Censis.

Veneris 27. Junii 1653.

SUMMARIUM.

- 1 Appellatione non prosecuta sententia transit in iudicatum.
- 2 Sententiae validitas ex revolutione processus insurgit.
- 3 Transportatio actorum de necessariis tantum fieri debet.
- 4 Procurator Dominus litis effectus non potest revocari.
- 5 Instrumentum facit probationem probatam.
- 6 Censis extinctio facta a non Domino non subsistit, datus in dotem inestimatus remanet in dominio uxoris, numero 10. Inter stabilita numeratur, numero 12.
- 7 Cessio non suffragatur non constituto de Jure cedentis.
- 8 Cessionario non creditur non producta cessione.
- 9 Dotis assignatio, facta in certis bonis, denegationem inducit in aliis.
- 11 Tutor sine solemnitatibus census in dotem estimatum tradere nequit.
- 13 Alienare sine solemnitatibus, qui non potest nec ratificare sine illis.

- 14 Ratificatio minoris sine solemnitate non valet, ut inducat scientia nullitatis actus requiritur, numero 15.
- 16 Infantes affectum rei non habent.
- 17 Nullitatem constituta dotis haeredes allegare possunt.
- 18 Haeres factum defuncti non impugnat, limita, ut numero 19, & n. 20. Exigit ab usufructuario cautionem de utendo, & fruendo, n. 21. Cautionem usufructuario remittere potest, n. 23.
- 22 Testator usufructuario cautionem remittere nequit.
- 24 Solutio cedit in duriolem causam.

Imposito, ac vendito anno Censu scut. 16. pro pretio scut. 200. per Matthiam de Cioffis de anno 1522, super suis bonis ad favorem Virginiae, & Euphrosynae de Settis minorum interveniente, & stipulante Joan. Antonio de Settis earum patruo, Jacobus Nonius dictae Euphrosynae postea socer, sub assertione, quod Censum ad se spectaret ratione dotis sibi traditae ex matrimonio cum Tobia ejus filio celebrato, illum vendidit Marco Antonio Gratiano, qui postmodum eundem Censum dicto Matthiae impositori, & ejus filiis retrovendidit pro scut. 200. & finali satisfactionem fructum; Post cujus mortem, & Tobiae Viri, & Euphrosynae Sororis, dicta Virginia major effecta tam nomine proprio, quam haereditario Euphrosynae, agere coepit pro fructibus decursis contra Paulutium, & Valentinum haeredes dicti Matthiae impositoris: pro quibus primum a Reverendiss. Archiep. Capuano tunc A. C. Locumtenente mandatum executionum obtinuit, sed cum pro aliis fructibus successivè ageret coram bon. mem. Cabalsetto ipse dictos haeredes ad impetitum absolvit, declarando Censum bene fuisse extinctum, & mandatum Antecessoris cum omnibus inde sequentis revocavit, quae sententia fuit in gradu appellationis confirmata a Reverendissimo Episcopo Averfano. Sed in tertia instantia R. P. D. Ronconus dictas sententias revocavit, & mandatum pro fructibus decursis relaxavit. Unde cum dicti de Cioffis causam appellationis ab hac sententia extra Rotam bon. mem. Arguelles commissam non fuissent prosequuti, praevia denuo Commissione subrogatoria, & executoriali, fuit mihi commissa: Quapropter dedi dubium. An constaret de re iudicata, & Domini affirmativè responderunt.

Ratio resolutionis fuit, quia appellatio interposita a sententia R. P. D. mei Ronconi, non solum infra biennium, * sed nec intra quinquennium fuit prosequuta, nec magis prorogata fatalia, atque ideo transivit in rem iudicatam cum sit Romana de appell. Clem. sicut eodem tit. auth. et qui C. de temp. appell. Rot. dec. 69. n. 2. dec. 233. n. 2. & 3. p. 7. recent. & in Interamnen. fideicommissi 15 Januarii 1644. coram R. P. D. meo Meltio. Et consequenter omnino exequenda venit, non aliter, quam si ab initio provocatum non fuisset, l. si contra C. de appell. l. fin. §. illud C. de temp. appell. Rota in d. dec. 233. n. 5. in Romana Vineae 28. Aprilis 1648. §. appellatio coram R. P. D. meo Meltio. Accedente praesertim illius validitate, & justitia.

Validitas enim ciara resultat * ex processus revolutione iuxta vulgaram Caputaq. dec. 260. part. 2. quam passim sequitur Rota, ut in Bonon. seu Ferrar. Pecuniaria 12. Maii proximi praeteriti §. quoniam coram me. Eademque ex non integra actorum transformatione controversi non potest: Quandoquidem, * acta necessaria, & rele-